

Приведені розрахунки свідчать про високу економічну ефективність вирощування на півдні України при зрошенні льону олійного. Доказана господарська доцільність застосування для таких посівів чизельного обробітку ґрунту на глибину 20-22 см в якості основного.

УДК 633.416:631.53

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ НАСІННИЦТВА КОРМОВИХ БУРЯКІВ ТА МОРКВИ БЕЗПЕРЕСАДКОВИМ СПОСОБОМ

В.Г.ФЕДОРЧУК – аспірант, Херсонський ДАУ

Всі культурні сорти кормових буряків та моркви – рослини з дворічним циклом розвитку. В перший рік життя рослини утворюють листову розетку і м'ясистий коренеплід. На другий рік із коренеплідів послідовно розвиваються листки, стеблі та квітки.

Головною особливістю безпересадкового способу є сівба під зиму. В зв'язку з цим на протязі 1994-1997 років в учгоспі "Приозерне" Херсонського сільськогосподарського інституту на зрошуваних землях проводились досліді по вивченню безпересадкового посіву кормових буряків, а також моркви.

Орати в даному разі потрібно не пізніше як за 18-20 днів до початку сівби, щоб ґрунт добре ущільнився і не було випирання на весні. Обробляти ґрунт доцільно плугами або плоскорізними знаряддями на глибину не глибше 20-22см.

Вирішальною умовою перезимівлі і одержання потрібної густоти рослин кормових буряків, та моркви на гектарі є строки сівби. В наших дослідях кращими строками сівби для кормових буряків була друга декада серпня, а для моркви перша декада серпня.

Висіяні в цей час кормові буряки та морква встигають до припинення осінньої вегетації утворити (в середньому за роки досліджень) коренеплід діаметром: для кормового буряка 2,5-3,6см, для моркви 0,8-2,5 см, масою 7,8-19,7 г та 6,0-14,3 г, відповідно, в залежності від агротехнічних прийомів вирощування.

Сіяти кормовий буряк та моркву доцільніше широкорядним способом з міжряддям 70см, на глибину 2–3 см з обов'язковим каткуванням посіву. Норма висіву насіння 1 класу для кормових буряків була 14-16 кг/га, а моркви 4-5 кг/га, з тим, щоб навесні після боронування і букетування сходів мати для кормового буряка 6-7, моркви 10-12 шт повноцінних рослин на погонний метр. Дуже загушені посіви дають низькі врожаї і збільшується кількість неповноцінного насіння.

Під зиму рядки кормового буряка та моркви підгортали, щоб уникнути вимерзання. В період вегетації посіви насінників потрібно утримувати в чистому від бур'янів та розпушеному стані, а також своєчасно проводити вегетаційні поливи в залежності від стану вологості ґрунту нормою 400-500 м³/га.

Збирання насінників з підзимніх посівів і доведення насіння до посівних кондицій такі самі, як і при звичайній технології.

Безпересадковий спосіб посіву дозволив отримати в середньому за три роки 12,1 ц/га насіння кормових буряків та 4,9 ц/га моркви, при оранці на глибину 20-22 см, при внесенні N₂₄₀P₂₄₀.

Отримання високих урожаїв насіння з низькою собівартістю та високою рентабельністю можливе при посіві кормових буряків у другій, а моркви у першій декадах серпня.

ВПЛИВ ДОБРИВ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЦУКРОВОГО БУРЯКА

В.Є.ГАМАЮНОВ, Н.І.ДРАЧОВА – кандидати с.-г.наук,
доценти, Херсонський ДАУ

На чорноземі південному важкосуглинковому при вмісті в орному шарі ґрунту гумусу 3,3% вивчали ефективність доз азотних та фосфорних добрив на фоні K₆₀. Добрива вносили під основний обробіток ґрунту. Поливи проводили дощувальною машиною ДДА-100МА. Облікова площа ділянки 100 м², повторність - чотириразова.

Спостереження показали, що в середньому за 1997-1998рр. максимальна асиміляційна поверхня листя у цукрового буряка на протязі вегетаційного періоду формувалась при внесенні N₁₈₀P₁₂₀K₆₀. В червні вона була більшою на 64,1, в липні - на 38,2 і в серпні – на 25,7 % в порівнянні з рослинами неудобреного контролю. При внесенні N₁₂₀P₁₂₀K₆₀ ці показники були дещо меншими. Аналогічно в рослині змінювалася і кількість загального азоту. Так, в середньому за багаторічними даними в цукровому буряку, вирощеному на неудобреній ділянці, містилось його 7,07-2,23, 12,08-2,52 і 21,09-1,55 %, при внесенні N₁₂₀P₁₂₀K₆₀, відповідно, 3,02, 2,61 та 2,03%. На фоні N₁₈₀P₁₂₀K₆₀ азоту було в наведений період ще більше. Суттєвої різниці у вмісті фосфору і особливо калію в рослинах наведених варіантів в кінці вегетації цукрового буряка не спостерігали.

Збільшення дози азотного добрива на фоні P₁₂₀K₆₀ призводило до підвищення вмісту нітратів в клітинному соку цукрового буряка. Так, наприклад 28.06 в неудобрених рослинах було NO₃ – 312 ; на